

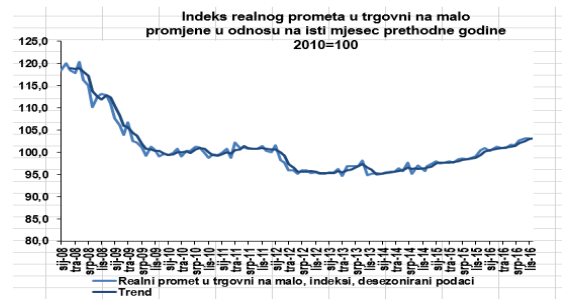
Ekonomska aktivnost

U listopadu trend od 21 mjeseci rasta industrijske proizvodnje na +1,8% i 26 prometa u trgovini na malo od +5,3%. Hrvatski BDP raste 8. kvartal u nizu u 3. kvartalu 2016. +2,9% najviše u 8 godina

U listopadu najdulji trend rasta industrijske proizvodnje na godišnjoj razini dostiže 21. mjesec u nizu, ali blago usporava na +1,8% prema +1,9% u rujnu, a u prerađivačkoj industriji koja sudjeluje u ukupnoj sa 78% rast usporava na +1,5%. Za prvih deset mjeseci 2016. ukupna industrija raste sa +3,8% , a prerađivačka +4,3%. U listopadu u

odnosu rujan ukupna industrija raste +1,6% , ali prerađivačka pada za -1,8%. Za razliku od rasta industrijske proizvodnje ukupni je promet industrije za prvih devet mjeseci 2016. prema kalendarski prilagođenim indeksima manji za -4,3%, pri čemu je pad prodaje na hrvatskom tržištu, koje sudjeluje u ukupnoj prodaji sa 60% visokih -6,5%, a prodaja na vanjskom tržištu čiji je udio 40% u ukupnoj prodaji industrije bilježi stagnaciju.

U listopadu na strani potražnje rast realnog prometa u trgovini na malo je +5,3%. Trend rasta hrvatskog BDP u 3. kvartalu 2016. zadržava se osmi kvartal u nizu sa +2,9%, najvećom vrijednošću u posljednjih osam godina. Pozitivan je doprinos i domaće i inozemne potražnje (+1,4%). Prve pod utjecajem rasta osobne potrošnje kućanstva od +3,4% i investicija od +2,9% ponajprije privatnih uz slabe javne investicije , a druge pod snažnim doprinosom izvoza usluga poglavito turističkih usluga od +7,4%

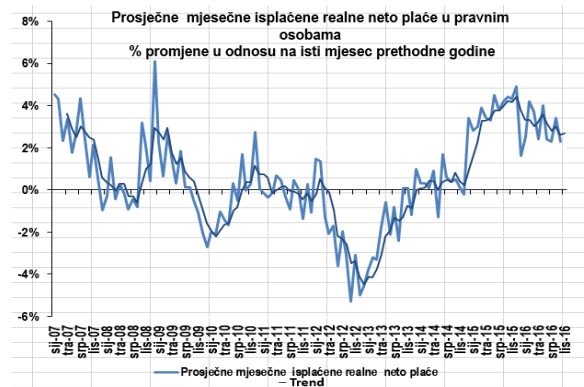
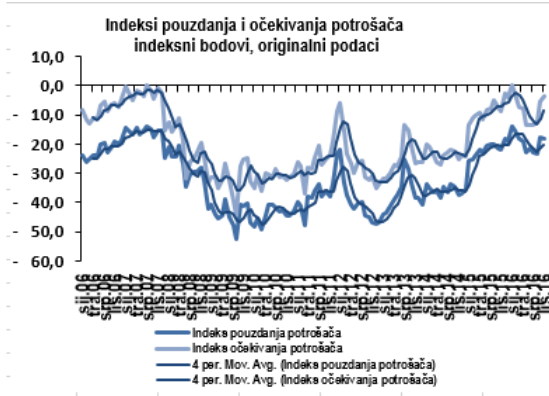
Životni standard i raspoloženje potrošača

U rujnu isplaćene prosječne neto plaće rastu 22. mjesec usporeno +2,3% realno, +1,4% nominalno. Hrvatska je u EU10 na 3. mjestu sa 626€ minimalne plaće po paritetu kupovne moći

Trend rasta, na godišnjoj razini, isplaćenih realnih prosječnih neto plaća u pravnim osobama nastavlja se u rujnu 22. mjesec sa vrijednošću od +2,3% i iznosila je 5.624 kune. Nominalno su u rujnu plaće na godišnjoj razini više za +1,4%. Na mjesečnoj razini u rujnu prosječna isplaćena neto plaća realno je rasla +2,0%, a nominalno je pala za -0,9%. Za prvih devet mjeseci 2016. prosječna isplaćena neto plaća

iznosila je 5.659 kuna što je porast od +3,0% realno, nominalno +1,5%. U rujnu najviša prosječna neto plaća isplaćena je u djelatnosti zračni prijevoz u iznosu od 9.804 kuna. Medijalna isplaćena neto plaća za rujan 2016. iznosila je 4.921 kunu i bila je niža za 738 kuna prema prosječnoj neto plaći. Prema podacima Eurostata iz lipnja 2016. minimalna je plaća u Hrvatskoj 414

€ nominalno, a po paritetu kupovne moći 626€ i po tome Hrvatska je treća u EU10 poslije Slovenije sa 989€ i Poljske 806€. U 2015. udio minimalne plaće u prosječnoj bruto plaći u Hrvatskoj je 38,6% i Hrvatska u EU10 je u sredini, ispred Češke 34,6%, Estonije 36,2%, Slovačke 37,9% i Rumunjske 38,6%. U EU28 je daleko na vrhu Slovenija sa udio 51,6%, a u Njemačkoj je udio 41,7%. Nordijske EU države, Italija, Austrija i Cipar nemaju nacionalnu minimalnu plaću.

Tržište rada

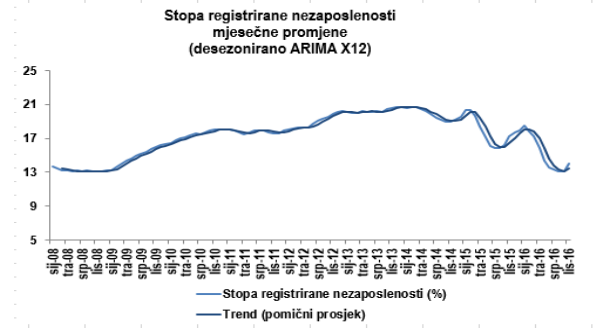
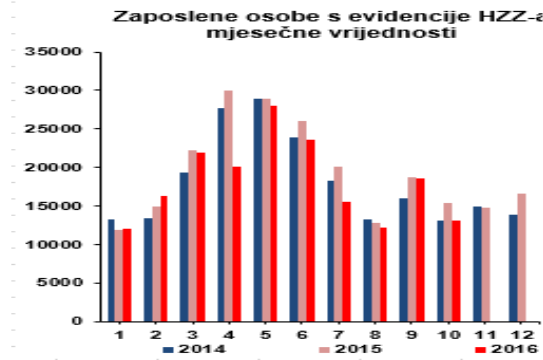
U listopadu, nakon osam mjeseci pada, povećanje broja nezaposlenih. Iz evidencije HZZ manji broj izlazaka i manji broj novozaposlenih. Rast stope registrirane nezaposlenosti na 14%

U listopadu očekivano poradi napuštanja tržišta rada od strane sezonaca nakon osam mjeseci rasta dolazi do povećanja broja nezaposlenih u odnosu na prethodni mjesec za 13.876 (+6,6%) na 225.703 osobe, ali je broj nezaposlenih za 50.110 osoba manji

(-18,2%) nego u listopadu 2015. Istodobno listopad sa -0,7% bilježi treći mjesec pad broja ukupno zaposlenih na mjesečnoj razini na 1,392 milijuna, dok broj zaposlenih u pravnim osobama stagnira. U prvih devet mjeseci 2016. broj zaposlenih u pravnim osobama manji je za -

1,3%, prerađivačkoj industriji -2,3%, građevinarstvu -4,0%, trgovini -0,9% a u turizmu stagnira. Iz evidencije nezaposlenih HZZ-a je u listopadu izašlo 22.108 osoba, a to je -12,7 % manje nego u listopadu 2015. Zaposleno je samo 13.188 osoba, od čega 11.843 osobe na temelju radnoga odnosa (-13,7 %) ali je 8.920 nezaposlenih brisano iz evidencije

(-9,8%). Hrvatska je u listopadu treći mjesec za redom imala najveći godišnji pad stope anketne nezaposlenosti u EU28, koja je iznosila 12,7% prema 16,1% u istom mjesecu 2015. U 10. 2016. u EU28 stopa anketne nezaposlenosti je 8,3% pa Hrvatska ostaje na začelju samo ispred Grčke (23,4%) i Španjolske (19,2%). Hrvatska stopa registrirane nezaposlenosti u listopadu je porasla na 14,0% prema 13,1% u rujnu, ali je u listopadu 2015. bila visokih 17,2%

Financijsko tržište i inflacija

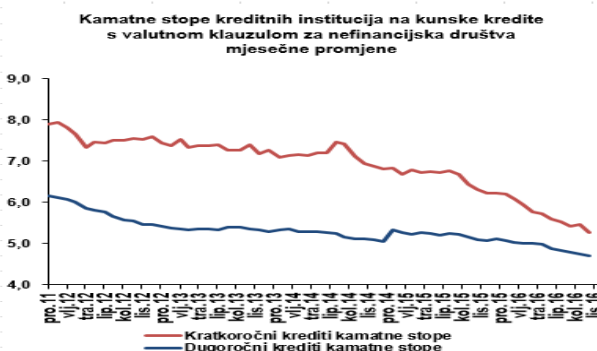
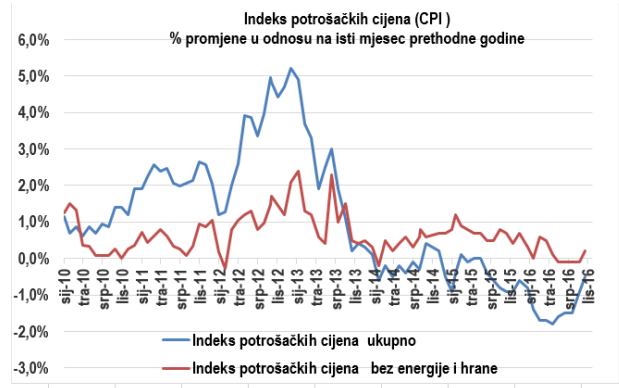
U listopadu godišnji pad cijena -0,5%, najniže u 15 mjeseci, uz mjesečni rast +0,4%. Strukturne repo aukcije u 2016. bitno manje od planiranih. Hrvatska premija rizika porasla na 223 b.b.

U listopadu nastavlja niz od 16 mjeseci negativnih vrijednosti indeksa potrošačkih cijena, ali je sa -0,5% deflacija najniža u zadnjih 15 mjeseci, dok su cijene -1,2% niže na godišnjem prosjeku. Od siječnja do listopada 2016. cijene su niže za -

1,3% na godišnjoj razini prema padu od -0,4% u 2015. Nakon rasta od +1,2% u rujnu, rast cijena na mjesečnoj razini u listopadu sa +0,4% predvode kategorije odjeće i obuće sa rastom od +6,4% i stagnacija cijena u glavnim kategorijama hrane, pića i

stanovanja. Najveći doprinos padu cijena na godišnjoj razini daje kategorija stanovanje sa -3,1%, komunikacija -2,9% i prijevoza -1,1%. Nakon četiri mjeseca u negativnom području u listopadu se temeljna inflacija zadržava sa +0,1% na razini rujna na godišnjoj razini. U rujnu kao posljedica razduživanja i prodaje portfelja krediti na godišnjoj razini

nefinancijskim društvima manji su -3,2% pri čemu investicijski -6,3%. Ali rastu na godišnjoj razini kunski plasmani za obrtna sredstva za +11,0%, a za investicije +4,7%. Na 4. strukturnoj repo aukciji u 2016. HNB je plasirao 47,5 mil. kuna uz kamate od 1,4%, a na svima 4 strukturne repo aukcije 992 mil. kuna, što je veliki podbačaj prema planiranih 3-4 mrd. kuna, a poradi niske kreditne aktivnosti i visoke međubankarske likvidnosti. Premija rizika Hrvatske u bitnom porastu na 223 bazna boda.

Premija rizika, Credit default swap (CDS), Spread 5-godina, bazni bodovi

Izvor : CEE Macro /Fixed Income Daily Erste Bank, HUB Pregled , Deutsche Bank Research

Država	4.5.2015	5.6.2015	30.6.2015	10.7.2015	rujan 2015	listopad 2015	2.12.2015	31.12.2015	1.2.2016	1.3.2016	31.3.2016	29.4.2016	31.5.2016	30.6.2016	29.7.2016	25.8.2016	30.9.2016	31.10.2016	30.11.2016
Hrvatska	278	267	271	271	281	294	292	301	290	284	269	251	253	237	233	219	200	201	223
Češka	48	48	50	51	47	50	51	51	46	46	43	41	41	41	40	41	41	40	44
Mađarska	137	143	160	163	168	167	158	162	160	159	150	144	140	159	141	135	119	116	135
Poljska	58	66	76	80	74	73	72	72	87	92	88	85	85	98	87	77	74	75	81
Rumunjska	111	116	130	133	126	129	131	130	125	126	119	114	115	126	121	112	103	102	113

Vanjska trgovina i svijet

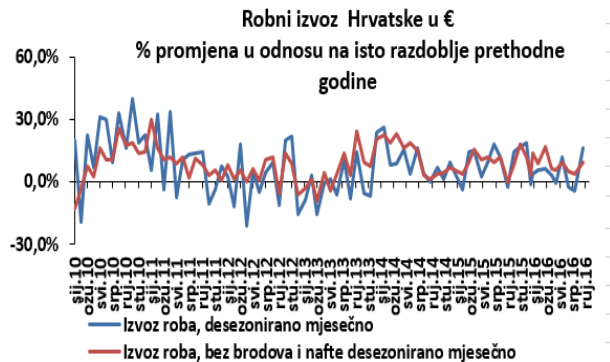
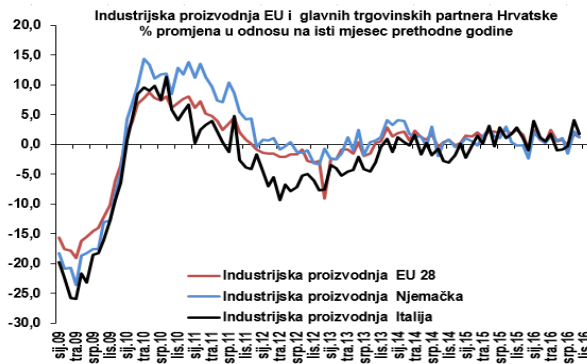
U kolovozu je hrvatski robni izvoz porastao za visokih +15,9% primarno pod utjecajem isporuke brodova. U rujnu industrijska proizvodnja u E28 i u EU19 usporava na +1,2%. Indikator poslovne klime euro zone manji 0,13 boda na 0,42 boda u studenom

U kolovozu je hrvatski robni izvoz izražen u eurima na godišnjoj razini porastao za visokih +15,9%, nakon pada u srpnju od -4,4%. Ukoliko se takva vrijednost navedenoga pokazatelja robnog izvoza korigira za izvoz brodova i nafte može se pretpostaviti da tako prilagođeni pokazatelj zabilježio rast na godišnjoj razini u kolovozu od

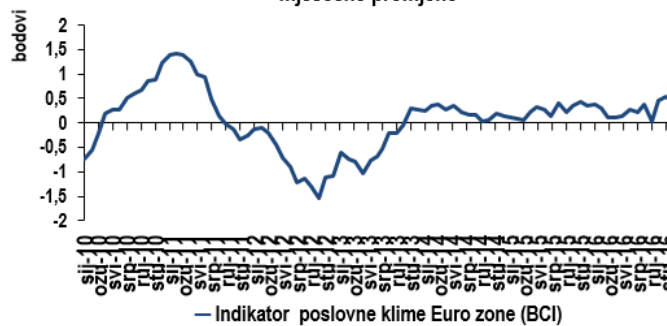
+9,2%, nakon blagog rasta od +3,1% u srpnju. Nakon nekoliko mjeseci izostanka, isporuke brodova u kolovozu značajno su pozitivno utjecale na vrijednost posljednjeg indeksa, dok niske cijene nafte nepovoljno utječu na vrijednost izvoza naftnih derivata. U rujnu industrijska proizvodnja kako u EU28 tako i u euro zoni usporava sa

rastom +1,2% na godišnjoj razini, dok na mjesečnoj razini pada za -0,7% u EU28 i -0,8% u euro zoni. Na porast proizvodnje u EU28 na godišnjoj razini pozitivno doprinosi proizvodnja intermedijarnih proizvoda sa +1,6%, kapitalnih dobara +1,5%, trajnih potrošačkih dobara sa +0,8%. Među zemljama važnim vanjskotrgovačkim partnerima Hrvatske u rujnu u

Njemačkoj je rast proizvodnje +1,2%, a u Italiji +1,8% na godišnjoj razini. Analize UK (OBR) Ureda za proračunsku odgovornost, predviđaju da će u narednih 5 godina Brexit rezultirati cikličkim smanjenjem GDP-a u 2017.-2018. poradi manjih investicija, manjom produktivnošću, većom nezaposlenosti, a proračunski manjak će doseći 122 mrd. £, od čega je sa Brexitom 48% direktno povezano. Indikator poslovne klime euro zone na 0,42 boda u 11. 2016.

Indikator poslovne klime Euro zone (BCI)
mjesečne promjene

Mišljenja koja se iznose u ovoj publikaciji ne predstavljaju preporuku za ulaganje ili investicijski savjet. HUP ne jamči točnost primarnih statističkih izvora na temelju kojih su sastavljeni prikazi i napisani komentari. Izvori: www.dzs.hr, Priopćenja; www.hzz.hr, Bilten; www.hnb.hr, Statistika; www.imf.org, World Economic Outlook, www.erstegroup.com, CEE Macro/Fixed Income Daily, Europska Komisija